

REPORTAGE

Boortoren brengt reuring

Hoger dan een wigwam is het ding niet. Vergeleken bij de kolossen van windmolens die hier in het hart van het Mondengebied moeten komen, stelt het houten boortorentje eigenlijk niks voor. Maar tegen zo'n weids decor lokt het de aandacht van passanten. Precies zoals Arjen Boerstra wil.

JAAP VAN BRUMMELEN

2E EXLOËRMOND Dit kan geen toeval zijn. Uitgerekend in de brandhaard van het verzet tegen windmolens laat Arjen Boerstra zijn houten torentje verrijzen. Leonardo da Vinci zou de maker kunnen zijn van dit apparaat.

De toren staat op een akker. De boer legt Boerstra geen strobreed in de weg. Het graan is net geoogst. Omgeven door een metershoog hekwerk is het ding haast provocerend aanwezig, op een paar steenworpen afstand van het Zuiderdiep. Waar de ramen zijn volgeplakt met antiwindmolens-pamfletten.

„Prikkelend zijn voor de mensen, daar is het om bedoeld”, zegt Boerstra grijnzend. En zo werkt het. De ene na de andere passant komt nieuwsgierig informeren wat dat ding daar moet. Zit hier gas of olie in de grond? Is dit dat windmeetstation dat er zou komen? „Je merkt een kleine onrust bij de mensen”, zegt de Groninger onderzoeker.

Dat het ding er staat ter ere van de viering van 250 jaar Stadskanaal en 400 jaar Semslinie kan niemand zich voorstellen. En toch is het zo. De boringen moeten inzicht geven over de ontstaansgeschiedenis van dit stukje veenkoloniën, dat aanschurkt tegen de Semslinie. Dezelfde schepen die het afgegraven veen afvoerden, keerden terug met afval uit de steden. Dat werd weer als mest over het land verspreid. Fragmenten van

Arjen Boerstra bij zijn eigen fabricaat boortoren. FOTO BOUDEWIJN BENTING

pijpenkoppen, scherven, oude gewichtjes, gespjes en wat dies meer zij zijn overblijfselen van die geschiedenis die op vrijwel elke akker in de veenkoloniën liggen.

Boerstra hoopt met de boringen restanten naar boven te halen die

daarvan getuigen. Er komt overigens geen machine aan het boren te pas. „Alles gebeurt met de hand. Als we een metertje of twee de grond in komen, zou het al mooi zijn. Dan komen we in oude moeraslagen terecht. En wie weet, stuiten we op een

veenlijk of skelet van een mammoet.”

Dat zou een lot uit de loterij zijn. De bodemvondsten worden verzameld en ter bezichtiging voor nieuwsgierigen opgeslagen in een grote zeecontainer. Boerstra gaat op

‘Wie weet, stuiten we op een veenlijk of een skelet van een mammoet’

twee plekken boren. Als de boring op de huidige locatie klaar is, verplaatst Boerstra het gevaarte een twintigtal meters verderop, middenin de wijk. „Het voordeel is daar dat je niet meer door die hele bovenlaag hoeft. Daar hoop ik een stuk dieper in de lagen te kunnen doordringen”, verklaart hij.

Op zaterdag 26 september geeft Boerstra een demonstratie voor het publiek. „Ik wil mensen op een beeldende manier inzicht geven, ze laten zien hoe je met de hand zo'n boring verricht. Het project gaat over tijd. De lagen in de bodem moeten inzicht geven in de veranderingen die zich in de loop der jaren in dit landschap hebben voltrokken. De windmolens die hier zijn gepland, vinden de meeste mensen lelijke dingen. Maar misschien dachten ze vroeger wel net zo over de molens die toen werden gebouwd. Als er een discussie op gang komt, zou dat mooi zijn. Die moet ook gaan over de vraag hoe het landschap eruit zou moeten zien. In Nederland is geen landschap meer te vinden dat nog in de oorspronkelijke staat is. Overal zijn we aan het tuinieren.”